

วิเคราะห์ความขัดแย้งระหว่าง อิหร่าน-อิสราเอลครั้งล่าสุด... สหรัฐฯ อยู่ตรงไหน

ARAB STUDIES, No. 32

JULY, 2025

ชูชาติ พุฒเพ็ญ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

วิเคราะห์ความขัดแย้งระหว่างอิหร่าน-อิสราเอลครั้งล่าสุด... สหรัฐฯ อยู่ตรงไหน

บทวิเคราะห์ ...โดย ชูชาติ พุ่มเพ็ง*

บทนำ

เหตุการณ์โจมตีด้วยขีปนาวุธจากพื้นสู่พื้นและโดรนจำนวนมากระหว่างอิสราเอลกับอิหร่านเปิดฉากในช่วงเช้าตรู่ของวันศุกร์ที่ 13 มิถุนายน 2025 (2568) นับเป็นความตึงเครียดสูงสุดในภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยผลพวงที่เกิดขึ้นจากวิกฤติรอบนี้มีหลายสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการความขัดแย้งเชิงยุทธศาสตร์และการเมืองระหว่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่มูลเหตุของปัญหาที่ทำให้ทั้งสองฝ่ายปะทะกันแบบเปิดหน้าคงไม่อยู่นอกเหนือไปจากประเด็นความรุนแรงในฉนวนกาซาที่ยังคงบานปลายจนถึงทุกวันนี้ อิสราเอลยังคงใช้ปฏิบัติทางทหารการกวาดล้างขบวนการฮามาสอย่างต่อเนื่อง กินระยะเวลายาวนานกว่า 2 ปี ส่งผลให้ชาวกาซากว่า 2.3 ล้านคนต้องอยู่ในภาวะสงครามและการปิดล้อมปิดกั้น การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมอย่างรุนแรง ประเด็นเหล่านี้ส่งผลให้เกิดการตอบโต้จากขบวนการติดอาวุธซึ่งเป็นพันธมิตรของอิหร่านที่กระจายอยู่ในภูมิภาคตามทฤษฎีการรวมกลุ่มผลประโยชน์ (Interest group theory)¹

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา อิหร่านให้การสนับสนุนกลุ่มต่อต้านอิสราเอลแบบสงครามตัวแทน (proxy war) ทั้งในเลบานอน อิรัก ซีเรีย รวมทั้งในเยเมน ขณะที่อิสราเอลยึดหลักการป้องกันตนเองล่วงหน้า (Anticipatory Self-Defense)² เพื่อป้องปรามและสกัดกั้นการโจมตีและภัยคุกคามอย่างเข้มข้น แต่รอบนี้อิสราเอลเพิ่มระดับการโจมตีโดยเน้นไปที่ต้นตอของปัญหาและภัยคุกคามที่กระทบกับความมั่นคงของประเทศ โดยมีการสนับสนุนจากพันธมิตรอย่างสหรัฐฯ เพื่อยืนยันความได้เปรียบและประกันความมั่นคงภายในของอิสราเอลอย่างเต็มที่ ทั้งการสนับสนุนอาวุธยุทธภัณฑ์และยุทธศาสตร์

* นักวิเทศสัมพันธ์เชี่ยวชาญ สำนักภาษาต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

¹ David B.Truman เขียนไว้ในหนังสือ The governmental process (1951) ระบุว่า การอยู่ร่วมกันในองค์กรหรือสถาบันมีจุดมุ่งหมายชัดเจนในตัวเอง ทั้งชุดความสัมพันธ์ในเชิงพฤติกรรมหรือชุดความสัมพันธ์เชิงผลประโยชน์ร่วมกัน อันเป็นพื้นฐานทางธรรมชาติของมนุษย์

² การป้องกันตนเองโดยการชิงโจมตีก่อน (Anticipatory Self-Defense) มุ่งเน้นการชิงลงมือโจมตีข้าศึกก่อนที่ข้าศึกจะเริ่มปฏิบัติการโจมตี กรณีนี้ถือว่าเป็นการทำศึกเชิงรุก

ด้านโลจิสติกส์และระบบเทคโนโลยี ทำให้การปะทะกันรอบล่าสุดนี้กลายเป็นสมมติฐานสำคัญว่า เหตุใดรูปแบบการเผชิญหน้าของคู่ขัดแย้งจึงเปลี่ยนไปจากเดิม ชั่วร้ายยังทวีความรุนแรงและขยายวงมากขึ้นด้วย

<https://www.newsweek.com/iran-israel-us-trump-winners-losers-2089753>

บทความชิ้นนี้ จึงมุ่งเน้นการวิเคราะห์ประเด็นความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ของทั้งอิสราเอลและอิหร่านโดยสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อหาความเชื่อมโยงการปรับยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงในภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยเฉพาะสถานการณ์ความขัดแย้งในรูปสงครามแบบจำกัด (limited war) ระหว่างอิสราเอลและอิหร่านที่ต่างฝ่ายต่างโจมตีกันไปมาด้วยขีปนาวุธ รวมทั้งอาวุธล้ำสมัยใช้เวลาทั้งสิ้น 12 วัน ทว่าความขัดแย้งไม่ได้ยุติลงด้วยตัวมันเอง และการสงบศึกระหว่างสองฝ่ายไม่ใช่เพราะความบังเอิญ หากแต่เป็นเพราะระบบโลกในปัจจุบันมีลักษณะหลายขั้วอำนาจ (multipolar system) เพิ่มแรงเหวี่ยงสร้างกระแสกดดันให้สถานการณ์ปรับเปลี่ยนสู่ทิศทางที่ลดระดับลงเพราะไม่ต้องการให้เกิดผลกระทบขยายวงไปทั่วทั้งภูมิภาค

ยุทธศาสตร์ที่เปลี่ยนไป มूलเหตุ และผลกระทบ

การปะทะกันด้วยการยิงขีปนาวุธโจมตีพิสัยไกลซึ่งเกิดขึ้นระหว่างอิสราเอลกับอิหร่านสหรัฐฯ ล่าสุด ทำให้เห็นถึงความซับซ้อนเชิงยุทธศาสตร์ที่ผู้เล่นหลักอย่างสหรัฐฯ หาแนวทางและเร่งดำเนินการเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงด้านผลกระทบทั้งในเชิงยุทธศาสตร์ ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ รวมทั้งแรงกดดันที่ถาโถมจากนโยบายตัดงบประมาณสนับสนุนหน่วยงาน/องค์กร/สถาบันการศึกษาในประเทศที่มีพฤติกรรมเป็นปรปักษ์หรือเกลียดชังอิสราเอล และปัญหาการเมืองระหว่างประเทศที่มีชนวนความขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ กับสหภาพยุโรปโดยเฉพาะประเด็นสงครามรัสเซีย-ยูเครน ปัจจัยเหล่านี้เป็นแรงเหวี่ยงที่ทำให้สหรัฐฯ เข้ามาแสดงบทบาทในการบริหารความรุนแรงและการเผชิญหน้าระหว่างอิหร่านและอิสราเอล

กลุ่มนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในสหรัฐฯ รวมตัวกันเพื่อเรียกร้องให้ยุติสงครามในฉนวนกาซา
ที่มา <https://acpss.ahram.org.eg/News/21127.aspx>

อย่างไรก็ดี หากมองเชิงยุทธศาสตร์การบริหารและการควบคุม เพื่อไม่ให้เกิดการเผชิญหน้าระหว่างคู่ขัดแย้งบานปลายในระดับที่รุนแรง รัฐบาลสหรัฐฯ จึงเลือกใช้สูตรสนับสนุนแบบคู่ขนานในลักษณะการคุมเชิงด้วยการทำให้เป้าหมายที่ขัดแย้งกันไม่เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบเกินไป แม้สถานการณ์ในพื้นที่จริงอาจมีการพัฒนาไปเร็วกว่าที่ประเมินไว้ก็ตาม

หากวิเคราะห์ด้านกระบวนการตัดสินใจ (decision making) ทั้งการกำหนดนโยบายด้านต่างประเทศสหรัฐฯ เท่ากับเป็นการเน้นย้ำแนวทางการบริหารจัดการปัญหาความขัดแย้ง (conflict management) ระหว่างอิหร่านกับ อิสราเอล พร้อมยืนยันสนับสนุนพันธมิตรอย่างอิสราเอลมาโดยตลอด และรอบนี้ยังนับว่าเป็นการแข็งเกลียว ความสัมพันธ์และสนับสนุนอิสราเอลเหมือนไขในหินเช่นเดิมแต่ไม่แสดงท่าทีในลักษณะของการนำในเชิงรุก ด้วยเหตุผลสำคัญคือไม่ต้องการให้เหตุการณ์นี้ถลำลึกสู่การเผชิญหน้าจนกลายเป็นสงครามที่ขยายวงส่งผลกระทบใน วงกว้างทั้งภูมิภาค กรณีนี้ทำให้สหรัฐฯ ต้องประเมินสถานการณ์อย่างรอบคอบด้วยการชั่งน้ำหนักที่ไม่เอนเอียงไปยัง ฝ่ายของอิสราเอลมากจนเกินไป ทำให้การสนับสนุนอิสราเอลครั้งล่าสุดนี้เป็นการสนับสนุนแบบมีเงื่อนไข หากสหรัฐฯ แสดงบทบาทนำด้วยการสนับสนุนการโจมตีอิหร่านอย่างเต็มรูปแบบ นั่นหมายถึงการเอาน้ำมันไปราดในกองเพลิง หรือเรียกว่าล้าเส้นเลยเถิดจนสร้างปัญหาใหม่ทับถมจนไม่สามารถจัดการได้

อาจกล่าวได้ว่า ความเสี่ยงที่กล่าวถึงข้างต้นจะสร้างผลกระทบอย่างมากในระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะเสถียรภาพด้านพลังงานของโลก หรือกระทบกับประเด็นความร่วมมือระหว่างสหรัฐฯ และ พันมิตรเชิงยุทธศาสตร์ในอนุภูมิภาคอ่าวอาหรับ และอาจสร้างผลกระทบเชิงลบต่อผลลัพธ์ที่สหรัฐฯ มุ่งมั่น และตั้งเป้าหมายไว้ ผลพวงนี้เกิดขึ้นชัดเจนโดยเฉพาะการเยือนล่าสุดของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ใน ภูมิภาคตะวันออกกลางทั้งซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และกาตาร์ นับเป็นนโยบายที่มุ่งเน้นความ ร่วมมือทางเศรษฐกิจและความมั่นคงในภูมิภาค เน้นการใช้วิถีทางการทูตเพื่อสร้างความร่วมมือและ ความไว้วางใจระหว่างกัน ด้วยเหตุผลเหล่านี้ทำให้สหรัฐฯ ไม่ยึดแนวทางการแทรกแซงทางการทหารอย่าง เกรี้ยวกราดเหมือนเช่นเคย ด้วยเหตุนี้ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในมิติความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลและอิหร่าน

ย่อมปฏิเสธไม่ได้ว่า การโจมตีที่เกิดขึ้นของทั้งสองฝ่ายไม่เพียงส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของสหรัฐฯ ในภูมิภาค แต่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านพลังงานของโลกดังที่กล่าวไปแล้วและถือเป็นเรื่องที่ประชาคมโลกอยู่ในภาวะวิตกกังวลอย่างมาก

ผลพวงของความขัดแย้งรอบนี้เหมือนเป็นการฉายภาพซ้ำ เห็นได้จากการตอบโต้ที่รัฐบาลทรัมป์เคยเผชิญมาแล้วในยุคที่ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีสมัยแรก นั่นคือยุทธศาสตร์การปิดช่องแคบฮอร์มุซที่นับว่าเป็นโศกนาฏกรรมของอิหร่านซึ่งใช้มาโดยตลอด ทุกครั้งเมื่ออิหร่านนำมาตรการนี้ออกมาต้องยอมรับว่าเป็นการตอบโต้ที่เห็นผลชัดเจนมาก เพราะช่องแคบนี้เป็นเส้นเลือดใหญ่ของการขนส่งน้ำมันในภูมิภาค นอกจากนี้ ยังมีอีกหนึ่งประเด็นที่สำคัญไม่แพ้กัน คือ หากสหรัฐฯ แสดงบทบาทนำด้านการศึกและเปิดหน้าแทรกแซงทางการเมืองการทหารสนับสนุนอิสราเอลจะส่งผลทำให้กลุ่มประเทศอ่าวอาหรับไม่พอใจโดยเฉพาะในมิติความสัมพันธ์และอาจกลายเป็นผลกระทบรุนแรงร้ายถึงถึงความมุ่งมั่นของสหรัฐฯ ที่พยายามมาโดยตลอดหวังเปิดทางยกระดับความสัมพันธ์เชิงยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างอาหรับ-อิสราเอลแบบครอบคลุมผ่านกลไกของกฎหมายหรือสนธิสัญญา หรือรู้จักกันในชื่อข้อตกลงอับราฮัม³ ซึ่งนับเป็นอีกนโยบายสำคัญของสหรัฐฯ ในยุคของประธานาธิบดีทรัมป์ที่มุ่งเน้นการนำนโยบายนี้มาเป็นหมุดหมายสำคัญในการสร้างสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาค

³ ข้อตกลงอับราฮัม (The Abraham Accords) เป็นการตั้งชื่อตามศาสดาอับรอฮีม หรือ อับราฮัม ที่มีความเชื่อของทั้ง 3 ศาสนา คือ คริสต์ อิสลาม ยูดาห์ เป็นข้อตกลงที่มีเจตนารมณ์ชัดเจน มุ่งเน้นให้เกิดการสร้างสันติภาพระหว่างอาหรับ-อิสราเอล ด้วยกรอบแนวคิดด้านการปรับความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศที่มีบทบาทในกลุ่มประเทศอ่าวอาหรับกับอิสราเอล ซึ่งจะเป็นเรื่องสู่การสร้างสันติภาพที่ยั่งยืนบนพื้นฐานความร่วมมือระหว่างประเทศที่ครอบคลุมทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยล่าสุดมี 4 ประเทศ แบ่งเป็น 2 ประเทศจากแอฟริกา คือ ซูดาน และโมร็อกโก ในขณะที่กลุ่มประเทศอ่าวอาหรับ ได้แก่ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และบาห์เรน ที่ลงนามบรรลุข้อตกลงฉบับนี้กับอิสราเอลโดยมีสหรัฐฯ เป็นสักขีพยาน เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2020 (2563) ณ ทำเนียบขาว

ขณะที่อิหร่านสะท้อนท่าทีชัดเจนว่า การโจมตีของอิสราเอลรอบนี้เลยเถิดล้ำเส้นชัดเจน อีกทั้งเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงการยั่วยุกลุ่มต่อต้านในภูมิภาคที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน เห็นได้จากยุทธศาสตร์ที่อิสราเอลเลือกใช้ตลอดเวลาที่ผ่านมาพบว่า เป็นการต่อกรกับกลุ่มต่อต้านแบบกระจายหลายสมรภูมิแต่สถานการณ์ที่เกิดขึ้นล่าสุดรอบนี้สะท้อนให้เห็นว่า ยุทธศาสตร์กองทัพอิสราเอลเปลี่ยนไปและดำเนินไปในลักษณะที่เกินกว่าจะรับได้ เนื่องจากฝ่ายอิหร่านสูญเสียบุคคลระดับสูงด้านความมั่นคง และนักวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ รวมทั้งพลเรือนจำนวนมาก

หากมองยุทธศาสตร์กองทัพอิสราเอลที่ไม่เหมือนเดิมตามที่เคยรับรู้มาในอดีต ผู้เขียนมองว่าเป็นการสะท้อนนัยเพื่อตัดต้นตอของปัญหา เพราะอิสราเอลเคยใช้คำจำกัดความเกี่ยวกับศึกหลายสมรภูมิ หมายถึง การทำสงครามกับศักราบด้านหลายสมรภูมิรบโดยมีกลุ่มติดอาวุธต่อต้านอิสราเอลเป็นต้นเหตุแสดงความเป็นปรปักษ์ต่อต้านอิสราเอลผ่านการสนับสนุนทางทหารจากอิหร่านทั้งสิ้น⁴

สัญลักษณ์กลุ่มติดอาวุธต่อต้านอิสราเอลที่กระจายอยู่ในอิรัก เลบานอน ซีเรีย

<https://www.aljazeera.net/encyclopedia/2024/7/19/%D9%85%D8%AD%D9%88%D8%>

⁴ กลุ่มฮิซบอลลอฮ์ในเลบานอน กลุ่มนักรบติดอาวุธในอิรัก และกลุ่มฮูซีในเยเมน ทำให้ยุทธศาสตร์การทำสงครามในอดีตเป็นแบบจำกัดโดยมีเป้าหมายสำคัญคือการปิดเส้นทางและทำลายเครือข่ายกลุ่มติดอาวุธที่ได้รับการสนับสนุนจากอิหร่านในซีเรียและห้ามมิให้มีการเคลื่อนย้ายอาวุธหรือลักลอบขนอาวุธให้กับกลุ่มฮิซบอลลอฮ์ในเลบานอน

แม้ว่าอิหร่านไม่ต้องการทำสงครามแบบเปิดหน้ามาตั้งแต่แรก แต่ยังคงให้การสนับสนุนกลุ่มต่อต้านอิสราเอลด้วยการใช้รูปแบบสงครามตัวแทนที่เป็นยุทธศาสตร์เดิมโดยไม่คิดว่าอิสราเอลจะยกระดับโจมตีใจกลางเมืองหลวงของประเทศแบบไม่สนใจสายตาประชาคมโลกเช่นนี้ สัญญานี้เองทำให้อิหร่านเชื่อว่า การปรับยุทธศาสตร์ใหม่ของอิสราเอลรอบนี้เป็นเพราะได้รับไฟเขียวและการสนับสนุนจากสหรัฐฯ ให้เปิดฉากโจมตีด้วยขีปนาวุธเข้าสู่พื้นที่ยุทธศาสตร์โดยเฉพาะเมืองหลวงเตหะราน จนนำไปสู่การทำลายคลังแสงอาวุธและฐานทัพอากาศหลายจุด รวมถึงโรงงานนิวเคลียร์ที่ตั้งกระจายอยู่ในอีกหลายเมืองถูกโจมตีเสียหายเช่นกัน

ฐานทัพอากาศสหรัฐฯ ณ เมืองอัลอูดัยดในรัฐกาตาร์

จากปรากฏการณ์นี้ทำให้อิหร่านหันมาตอบโต้ด้วยยุทธศาสตร์ใหม่และยกระดับสู่เป้าหมายใหม่เช่นเดียวกัน ไม่เพียงการยิงขีปนาวุธเข้าสู่พื้นที่ยุทธศาสตร์ของอิสราเอล อาทิ เมืองหลวงเทลอาวีฟ หรือเมืองท่าไฮฟาเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังมีภารกิจขีปนาวุธโจมตีเป้าหมายใหม่ที่เป็นผลประโยชน์ของพันธมิตรตะวันตกด้วย จะเห็นได้ว่าปฏิบัติการตอบโต้ของอิหร่านเน้นเป้าหมายไปยังฐานทัพอากาศสหรัฐฯ ในกาตาร์ เพราะสหรัฐฯ เปิดปฏิบัติการ “Midnight Hammer” โจมตีโครงการนิวเคลียร์ 3 แห่งของอิหร่าน⁵ เมื่อช่วงค่ำของวันที่ 21 มิถุนายน 2568 กรณีนี้เองถือว่าสหรัฐฯ มีส่วนเสริมในการสู้รบครั้งนี้โดยตรง แม้ว่าจะเป็นครั้งแรกและครั้งเดียว แต่เป็นเหตุผลเพียงพอที่ทำให้อิหร่านตอบโต้ด้วยการโจมตีฐานทัพของสหรัฐฯ ที่ประจำการอยู่ในภูมิภาคอ่าวอาหรับ⁶ เพราะอิหร่านมองว่า ยุทธศาสตร์นี้สามารถสร้างแรงกระเพื่อมได้มากกว่าและเป็นไฟโใหม่ที่สามารถกดดันสหรัฐฯ ได้อย่างเห็นผลและเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับข้อมูลด้านความมั่นคงที่เปิดเผยว่า หากสหรัฐฯ ปลอ่ยให้อิสราเอลโจมตีจุดยุทธศาสตร์ภายในของอิหร่านต่อไปจะส่งผลทำให้กลุ่มต่อต้านในภูมิภาคเปิดยุทธศาสตร์ใหม่โจมตีฐานทัพของสหรัฐฯ ที่ตั้งอยู่ในบาห์เรน กาตาร์และ ซาอุดีอาระเบีย และจะยังทำให้สถานการณ์เลวร้ายถล่มสู่สงครามที่ขยายวงรุนแรงถึงระดับภูมิภาคในที่สุด

⁵ ฐานทัพสหรัฐฯ ในกาตาร์เป็นฐานทัพอากาศตั้งอยู่ในเมืองอัลอูดัยด กลายเป็นเป้าหมายโจมตีด้วยขีปนาวุธของอิหร่านเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2568 ทำให้ฐานทัพนี้ได้รับความเสียหายรุนแรง

บทสรุป

สงครามที่ดำรงอยู่ในภูมิภาคตะวันออกกลางไม่มีทีท่าจะยุติลงได้ในเร็ววัน เนื่องจากสถานการณ์ในพื้นที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ล่าสุดมีการเปิดหน้าโจมตีชัดเจนระหว่างอิสราเอลและอิหร่านกินระยะเวลารวม 12 วัน สร้างความสูญเสียรุนแรงกับทั้งสองฝ่ายโดยเฉพาะอิหร่านต้องสูญเสียบุคคลระดับสูงจากทั้งฝ่ายกองทัพอยู่ในระดับผู้บัญชาการกองทัพปฏิวัติอิสลามอิหร่านและพลเรือนที่มีบทบาทสำคัญในภาควิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ ดำรงตำแหน่งสูงถึงระดับผู้อำนวยการองค์การปรมาณูแห่งชาติ

อย่างไรก็ดี ปรากฏการณ์ครั้งนี้ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนเชิงยุทธศาสตร์ของประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐฯ กับพันธมิตรในภูมิภาคที่มีความซับซ้อนอ่อนโยนอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะกรณีการโจมตีด้วยขีปนาวุธระหว่างอิสราเอลกับอิหร่านที่ไม่เคยฉายภาพชัดเจนเช่นนี้มาก่อน บทบาทของสหรัฐฯ ในฐานะพันธมิตรเหนียวแน่นของอิสราเอล สะท้อนให้เห็นถึงการสนับสนุนยุทธศาสตร์ใหม่ ด้วยการโจมตีเข้าสู่พื้นที่ยุทธศาสตร์ของอิหร่าน ทำให้สามารถถอดรหัสได้ว่า สหรัฐฯ ไม่ขัดขวางยุทธศาสตร์การป้องปรามและการจัดการปัญหาของอิสราเอล

อิสราเอลมองว่าอิหร่านคือต้นเหตุของปัญหาที่แท้จริง เพราะอิหร่านมีนโยบายสนับสนุนทางการทหารกับกลุ่มต่อต้านอิสราเอลที่กระจายตัวอยู่ในหลายประเทศ ขณะเดียวกันสหรัฐฯ ต้องรักษาผลประโยชน์ของประเทศและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอ่าวอาหรับไว้ด้วยเช่นกัน จิกซอร์เหล่านี้ทำให้สหรัฐฯ ต้องบริหารความเสี่ยงที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะผลกระทบที่อาจก่อปัญหาระยะยาวและขยายวงบานปลายกลายเป็นสงครามระดับภูมิภาค

มุมมองของผู้เขียนเห็นว่า ปัญหาที่บานปลายในภูมิภาคตะวันออกกลางมีผลพวงมาจากความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากการปะทะกันระหว่างกองทัพอิสราเอลและขบวนการฮามาสในฉนวนกาซาจนส่งผลให้เกิดแนวคิดการรวมกลุ่มเพื่อผลประโยชน์ขององค์กรหรือขบวนการต่อต้านอิสราเอลและปลดแอกปาเลสไตน์ ผู้เขียนยึดตามแนวคิดผลประโยชน์ของการรวมกลุ่มพบว่า ผลประโยชน์ระหว่างสหรัฐฯ กับอิสราเอลมีช่องว่างอยู่มาก โดยเฉพาะในยุคการบริหารประเทศของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ สมัยที่ 2 เห็นได้จากการโจมตีทางทหารของอิสราเอลรอบนี้ สร้างผลกระทบต่อนโยบายต่างประเทศของสหรัฐฯ เพราะไม่ต้องการให้สถานการณ์ลี้ภัยสู่สงครามระดับภูมิภาค ด้วยเหตุผล 2 ประการ ได้แก่ 1) ผลประโยชน์มากมายที่ได้ดีลไว้กับกลุ่มประเทศอ่าวอาหรับกำลังดำเนินไปด้วยดีทั้งกาตาร์ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และซาอุดีอาระเบีย และ 2) อิหร่านเปลี่ยนยุทธศาสตร์ใหม่ด้วยการโจมตีฐานทัพสหรัฐฯ ที่ตั้งอยู่ในประเทศอ่าวอาหรับ ประเด็นนี้เองจึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลให้การปะทะกันระหว่างอิสราเอลกับอิหร่านต้องยุติลง

บรรณานุกรม

- Truman.D, (1971) “The Governmental Process: Political Interests and Public Opinion” 22 - 34 pp. retrieved from <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199646135.013.16>
- <https://www.aljazeera.net/encyclopedia/2024/6/9/%D8%A7%D8%AA%D9%81%D8%A7%D9%82%D9%8A%D8%A7%D8%AA-%D8%A3%D8%A8%D8%B1%D8%A7%D9%87%D8%A7%D9%85-%D9%85%D9%88%D8%AC%D8%A9-%D8%A7%D9%84%D8%AA%D8%B7%D8%A8%D9%8A%D8%B9-%D8%A7%D9%84%D8%B9%D8%B1%D8%A8%D9%8A>
- <https://www.aljazeera.net/politics/2025/6/16/%D8%A8%D9%8A%D9%86-%D9%88%D8%A7%D8%B4%D9%86%D8%B7%D9%86-%D9%88%D8%B7%D9%87%D8%B1%D8%A7%D9%86-%D9%87%D9%84-%D8%AD%D9%88%D9%84%D8%AA-%D8%A7%D9%84%D8%AD%D8%B1%D8%A8>
- <https://www.aljazeera.com/news/2025/6/23/iran-attacks-us-air-base-in-qatar-what-we-know-so-far>
- <https://www.skynewsarabia.com/middle-east/1795843-%D8%AA%D8%B1%D8%A7%D9%85%D8%A8-%D8%B7%D8%B1%D9%8A%D9%82%D9%87-%D9%84%D9%84%D8%B4%D8%B1%D9%82-%D8%A7%D9%84%D8%A7%D9%94%D9%88%D8%B3%D8%B7-%D9%88%D9%8A%D8%B5%D9%81-%D8%B2%D9%8A%D8%A7%D8%B1%D8%AA%D9%87-%D8%A8%D9%80%D8%A7%D9%84%D8%AA%D8%A7%D8%B1%D9%8A%D8%AE%D9%8A%D8%A9>